

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Capitularia Regvm Francorvm

Additae sunt Marculfi monachi & aliorum formulae veteres, & Notae
doctissimorum virorum

Baluze, Etienne

Parisiis, 1677

Capitulare anni DCCCVII. sive memoratorium ut de ultra Sequanae omnes
exercitare debeant.

urn:nbn:de:hbz:466:1-19366

- XV.
Ibid. 19. & 20. De ordinatione ecclesiastico, & officio missæ, & reliquiis sanctorum, & oratorii villaribus.
- XVI.
Ibid. 21. De altaribus non consecrandis nisi lapideis.
- XVII.
Ibid. 22. De confirmatione cum chrismate.
- XVIII.
Ibid. 23. De baptismo.
- XIX.
Ibid. 24. De Pascha & die dominico & reliquis festiuitatibus.
- XX.
Ibid. 25. De ieiuniis & quadragesima vel letaniis.
- XXI.
Ibid. 26. Vt festiuitates præclaræ non nisi in ciuitatibus aut in vicis publicis teneantur.
- XXII.
Ibid. 27. De hoc officio.
- XXIII.
I. 231. Vt omnes fideles communicent, & ad missas perexpectent finalem deprecationem.

De Presbyteris, Diaconis, & reliqui ex clero. *Ex decretis & canone sancti Syluestri & LXXXIV. Episcoporum.*

Fecit hos gradus in gremio synodi, ut I. 133. non Presbyter aduersus Episcopum, non Diaconus aduersus Presbyterum, non Subdiaconus aduersus Diaconum, non Acolytus aduersus Subdiaconum, non Exorcista aduersus Acolytum, non Lector aduersus Exorcistam, non Ostiarius aduersus Lectorem det accusationem aliquam. Et non damnabitur Præsul sine septuaginta duobus testibus; neque Præsul summus à quoquam iudicabitur; quoniam scriptum est: *Non est discipulus super magistrum.* Presbyter autem nisi in quadraginta quatuor testimoniis non damnabitur. Diaconus autem in cardine constitutus urbis Romæ nisi triginta septem testibus non condemnabitur. Subdiaconus, Acolytus, Exorcista, Lector nisi, sicut scriptum est, in septem testimoniis filios habentes & uxorem & omnino Christum prædicantes. Sic datur mystica veritas.

CAPITVLARE ANNI DCCCVII.

Nunc primum editum ex veteri codice MS. sancti Vincentij Meisenfis.

ISTE CAPITVLVS FVIT DATVS IN ANNO
SEPTIMO AD AQVIS PALATIVM.

Memoratorium qualiter ordinavimus, propter famis inopiam, ut de ultra Sequanæ omnes exercitare debeant.

CAP. I.

IN primis quicumque beneficia habere videntur, omnes in hostem veniant.

II.

Quicumque liber mansos quinque de proprietate habere videtur, similiter in hostem veniat. Et qui quatuor mansos habet, similiter faciat. Qui tres habere videtur, similiter agat. Vbicunque autem inventi fuerint duo quorum unusquisque duos mansos habere videtur, unus alium preparare faciat, & qui melius ex ipsis potuerit, in hostem veniat. Et ubi inventi

fuerint duo quorum unus habeat duos mansos, & alter habeat unum mansum, similiter se sociare faciant, & unus alterum preparet, & qui melius potuerit, in hostem veniat. Vbicunque autem tres fuerint inventi quorum unusquisque mansum unum habeat, duo tertium preparare faciant; ex quibus qui melius potest, in hostem veniat. Illi verò qui dimidios mansos habent, quinque sextum preparare faciant. Et qui sic pauper inventus fuerit qui nec mancipia nec propriam possessionem terrarum habeat, tamen in pretio valente quinque solidos, quinque sextum prepara-

Ff ij

rent; & ubi duo, tertium, de illis qui parvas possessiones de terra habere videntur. Et unicuique ex ipsis qui in hoste pergunt fiant coniectati solidi quinque à suprascriptis pauperioribus qui nullam possessionem habere videntur in terra. Et pro hac consideratione nullus suum seniore[m] dimittat.

III.

Omnes itaque fideles nostri Capitanei cum eorum hominibus & carra sive dona, quantum melius præparare potuerint, ad condicendum placitum veniant. Et unusquisque Missorum nostrorum per singula ministeria considerare faciat unum de Vassallis nostris, & præcipiat de verbo nostro ut cum illa minore manu & carra de singulis comitatibus veniant, & eos post nos pacifice adducat, ita ut nihil exinde remaneat, & mediante[m] mense Augusto ad Rhenum sint. Hæc autem constituta volumus ut observent omnes generaliter, præfenti anno, qui ultra Sequanam commanere videntur.

IV.

Volumus atque iubemus ut Comites nostri propter venationem & alia joca placita sua non dimittant, nec ea minuta faciant; sed ad exemplum quod nos cum illis placitare solemus, sic & illi cum suis subiectis placitent, & iustitias faciant; & de singulis capitulis quæ eis præcepimus per semetipsos considerare studeant, ut nihil præmittatur ab eis quæ vel infra patriam vel foras patriam in hoste faciendum injungimus.

V.

Si partibus Hispaniæ sive Avaratiæ solatium fuerit necesse præbendi, tunc de Saxonibus quinque sextum præparare faciant. Et si partibus Beheim fuerit necesse solatium ferre, duo tertium præparent. Si verò circa Sorabis patria deferenda ne-

cessitas fuerit, tunc omnes generaliter veniant.

VI.

De Fresonibus volumus ut Comites & Vassalli nostri, qui beneficia habere videntur, & caballarij, omnes generaliter ad placitum nostrum veniant bene præparati. Reliqui verò pauperiores, sex septimum præparare faciant, & sic ad condicendum placitum bene præparati hostiliter veniant.

VII.

Volumus itaque atque præcipimus ut Missi nostri per singulos pagos prævidere studeant omnia beneficia quæ nostri & aliorum homines habere videntur, quomodo restaurata sint post annuntiationem nostram, sive destructa. Primum de Ecclesiis, quomodo structæ aut destructæ sint in tectis, in maceris, sive parietibus, sive in pavimentis, necnon in pictura, etiam & in luminariis, sive officiis. Similiter & alia beneficia, casus cum omnibus appendiciis earum & laboratu sive adquisitu, vel etiam quid unusquisque, postquam hoc facere prohibuimus, in suum alodem ex ipso beneficio duxit, vel quid ibidem exinde operatus est. Qualiter autem sit hoc unusquisque Vicarius singulis comitatibus in suo ministerio simul cum nostris Missis prævideat, & sicut ipse hoc conjurare valeat, totum invenerit, in brevem mittat, & ipsos breves nobis deferant. Et omnes hij qui in ipsa beneficia habent, unâ cum nostris Missis veniant, ut scire possimus qui sint, aut qui suum beneficium habeat condicendum aut destructum. Similiter & illorum alodes prævideant, utrum melius sint constructi ipsi alodi aut illud beneficium: quia auditum habemus quòd aliqui homines illorum beneficia habent deserta, & alodes eorum restauratos.

